

הנחיה מקצועית 2023/1

**גילויים בדבר השפעות מלחמת "חרבות ברזל"
בדוחות הכספיים לתקופות המסתיימות עד
וכולל 30 בספטמבר 2023,
שאושרו לאחר 7 באוקטובר 2023**

15 בנובמבר 2023

הצעה להנחיה מקצועית 2023/1 -

גילויים בדבר השפעות מלחמת "חרבות ברזל" בדוחות הכספיים

לתקופות המסתיימות עד וכולל 30 בספטמבר 2023,

שאושרו לאחר 7 באוקטובר 2023

15 בנובמבר 2023

© כל הזכויות שמורות למוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. אין להעתיק, לשכפל, לתרגם, להציג, לפרסם, להפיץ, להוציא לאור או לעשות שימוש מסחרי כלשהו בפרסום זה או בחלק ממנו, בכל דרך שהיא ובכל אמצעי מכני, אלקטרוני או אחר, ללא הסכמה מפורשת בכתב ומראש מאת המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

רקע

(א) ביום 7 באוקטובר 2023 בעקבות המתקפות על ישראל והמצב הביטחוני, הכריזה ממשלת ישראל על מלחמת "חרבות ברזל" וכתוצאה מכך קבעה הגבלות שונות ובכללן אזורים בהם קיימות הגבלות על תנועה של אזרחים, הגבלה על התכנסויות שונות, שינויים בפעילות מערכת החינוך וכיו"ב וגייסה אזרחים רבים לשירות מילואים.

(ב) למלחמת "חרבות ברזל", להתקפות על ישראל ולפעולות שנקטה ממשלת ישראל השפעות ישירות ועקיפות (להלן - "השפעות מלחמת "חרבות ברזל"") על ישויות רבות, שעשויות להיות משמעותיות. ניכר כי השפעות מלחמת "חרבות ברזל" הובילו לצמצום הפעילות במשק הישראלי ולירידה והאטה בפעילות הכלכלית.

(ג) ראוי לציין כי במועד פרסום ההנחיה המקצועית, מלחמת "חרבות ברזל" נמצאת עדיין בעיצומה וההגבלות המוטלות על ידי מדינת ישראל וההקלות הניתנות לגבי הגבלות אלה משתנות בהתאם להערכות המצב. כמו כן, קיימות תוכניות שונות של משרדי הממשלה לסיוע לעסקים ולפיצויים. חלק מהתוכניות אושרו וחלקן טרם גובשו ואושרו במועד פרסום הנחיה מקצועית זו. הנחיה מקצועית זו מתפרסמת ביום 15 בנובמבר 2023 בהתאם לנסיבות במועד זה והדוגמאות הנלוות אליה הותאמו לנסיבות אלה. על כל ישות לבחון את הנסיבות הרלוונטיות אליה במועד אישור הדוחות הכספיים שלה ולהפעיל שיקול דעת בהתאם לנסיבות אלה.

(ד) מלחמת "חרבות ברזל" והפעולות שנקטו בעקבותיה מהוות אירוע שאינו חייב-התאמה לגבי דוחות כספיים לתקופות עד וכולל 30 בספטמבר 2023, שאושרו לפרסום לאחר ה-7 באוקטובר 2023, אלא אם כן מדובר בסוגיית העסק החי.

(ה) הנחיה מקצועית זו אינה עוסקת בכללי הכרה, מדידה והצגה, אלא בהיבטי גילוי בלבד. לעניין מענקי ממשלה שישות עשויה לקבל בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", יוזכר כי בחודש אפריל 2023 פרסם המוסד לתקינה את תקן חשבונאות מספר 45, *הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי*. התקן חל על דוחות כספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו ולפיכך יחול על מענקים כלשהם

שתקבל ישות בעקבות מלחמת "חרבות ברזל". יישום מוקדם יותר מותר. תקן חשבונאות מספר 45 אינו חל על מלכ"רים ולפיכך מלכ"רים יישמו את הוראות תקן חשבונאות מספר 40 (מעודכן 2021) כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים לטיפול במענקים ממשלתיים כלשהם.

הסוגיה

מהם הגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים לתקופות המסתיימות עד וכולל 30 בספטמבר 2023, שאושרו לאחר ה-7 באוקטובר 2023 בדבר השפעות מלחמת "חרבות ברזל".

הנחיה מקצועית

גילויים נדרשים בדוחות הכספיים לתקופות המסתיימות עד וכולל 30 בספטמבר 2023, שאושרו לאחר ה-7 באוקטובר 2023

1. תקן חשבונאות מספר 7, אירועים לאחר תקופת הדיווח מגדיר אירועים לאחר תקופת הדיווח כלהלן:

"אירועים לאחר תקופת הדיווח הם אירועים, בעלי משמעות חיובית או שלילית, המתרחשים בתקופה שבין סוף תקופת הדיווח לבין התאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום. ניתן לזהות שני סוגים של אירועים:

(א) אירועים המהווים ראיה לתנאים ששררו בסוף תקופת הדיווח - אירועים חייבי-התאמה (Adjusting events) לאחר תקופת הדיווח.

(ב) אירועים המצביעים על תנאים שהתעוררו לאחר תקופת הדיווח - אירועים שאינם חייבי-התאמה (Non-adjusting events) לאחר תקופת הדיווח."

2. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 7 ולהגדרות שפורטו לעיל, מלחמת "חרבות ברזל" והפעולות שננקטו בעקבותיה מהוות אירוע שאינו חייב-התאמה לגבי דוחות כספיים לתקופות עד וכולל 30 בספטמבר 2023, שאושרו לפרסום לאחר ה-7 באוקטובר 2023, אלא אם כן מדובר בסוגיית העסק החי (ראה סעיף 7).

3. סעיף 9 לתקן חשבונאות מספר 7 קובע כי "תאגיד לא יערוך התאמה של סכומים שהוכרו בדוחות הכספיים כדי לשקף אירועים שאינם חייבי-התאמה לאחר תקופת הדיווח."

4. סעיף 20 לתקן חשבונאות מספר 7 קובע כי "במקרה שבו אירועים שאינם חייבי-התאמה לאחר תקופת הדיווח הם בעלי חשיבות כך שאי גילויים ישפיע על יכולתם של המשתמשים בדוחות הכספיים לבצע הערכות ולקבל החלטות נאותות, על התאגיד לגלות את המידע הבא לכל סוג משמעותי של אירועים שאינם חייבי-התאמה של הדוחות הכספיים לאחר תקופת הדיווח:

(א) אופי האירוע,

(ב) אומדן ההשפעה הכספית של אותו אירוע, או ציון כי לא ניתן לערוך אומדן כזה ופירוט הסיבות בגינן לא ניתן לערוך אומדן כאמור."

5. לפיכך, בהתאם לסעיף 20 לתקן חשבונאות מספר 7 אם האירועים שאינם חייבי-התאמה לאחר תקופת הדיווח הם בעלי חשיבות כך שאי גילויים ישפיע על יכולת המשתמשים בדוחות הכספיים לבצע הערכות ולקבל החלטות נאותות, על הישות לספק, בין היתר, בדוחותיה הכספיים את הפרטים הבאים:

(א) גילוי כללי לגבי מלחמת "חרבות ברזל",

(ב) ההשפעה הכללית על הסיביבה העסקית של הישות,

(ג) ההשפעות הספציפיות על הישות, כולל אומדן ההשפעה הכספית או ציון כי לא ניתן לערוך אומדן כזה ופירוט הסיבות שבגינן לא ניתן לערוך אומדן כזה,

(ד) גילוי לצעדים שנקטה הישות כתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל".

6. דוגמאות להשפעות ספציפיות אפשריות של אירועים לאחר תקופת הדיווח בהתייחס למלחמת "חרבות ברזל" שגילוי שלהן נדרש, אם הן משמעותיות כוללות, בין היתר:

(א) הודעה על תוכנית להפסקת פעילות, צמצום או הקפאת פעילות (לדוגמה, עקב גיוסי עובדים לשירות מילואים ו/או עקב התנדבות של עובדים לפרקי זמן ממושכים ו/או עקב פגיעה בשרשראות ההספקה),

(ב) סיווג של נכסים כמוחזקים למכירה בהתאם לתקן חשבונאות מספר 38 נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, מימושים אחרים של נכסים או שינויים בתוכניות מכירה של נכסים שסווגו בעבר כמוחזקים למכירה,

(ג) שינויים מהותיים במחירי נכסים, במחירי סחורות ובשערי חליפין,

- (ד) ירידת ערך נכסים פיננסיים (כגון לקוחות, הלוואות שניתנו, השקעות בחברות בנות וכלולות),
- (ה) ירידת ערך נכסים לא פיננסיים (כגון נדל"ן להשקעה, נכסים בלתי מוחשיים, רכוש קבוע, מלאי, נכסים ביולוגיים (תוצרת חקלאית בנקודת האסיף)),
- (ו) שינויים בהתקשרויות משמעותיות ו/או אי עמידה בהסכמים (ויתורים או דחיית תשלומים במסגרת הסכמי שכירות, הסכמים עם לקוחות, הסכמים עם ספקים, הסכמי הלוואות וכו'),
- (ז) צמצום בפועל בהכנסות ו/או בהוצאות בתקופות המושפעות עד לאישור הדוחות הכספיים,
- (ח) פיטורי עובדים או הוצאת עובדים לחופשות (לרבות חופשות ללא תשלום),
- (ט) חוזים שהפכו למכבידים,
- (י) אי עמידה, קיימת או צפויה, באמות מידה פיננסיות והסכמות עם מלווים ונותני אשראי על שינוי תנאי האשראי,
- (יא) מענקים ותמיכה ממשלתית,
- (יב) ערבויות שניתנו אשר מומשו או שיש סבירות שימומשו,
- (יג) קושי צפוי בקבלת מימון ובעיות נזילות,
- (יד) פגיעה בשרשראות ההספקה,
- (טו) קבלת הקלות ממלווים,
- (טז) תרומות שניתנו על ידי הישות,
- (יז) השלכה על אומדנים או הנחות משמעותיות שעומדים בבסיס הדוחות הכספיים (ראה סעיף 11).

עסק חי

7. סעיף 13 לתקן חשבונאות מספר 7 קובע כי "תאגיד לא יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי אם ההנהלה קובעת לאחר תקופת הדיווח כי היא מתכוונת לחסל את עסקי התאגיד או להפסיק את פעילותו, או שאין לה אפשרות ריאלית אחרת מלבד זאת."

8. סעיף 14 לתקן חשבונאות מספר 7 קובע כי "הידרדרות בתוצאות הפעולות והמצב הכספי לאחר תקופת הדיווח עשויה להצביע על הצורך לשקול אם הנחת העסק החי עדיין מתאימה. אם הנחת העסק החי כבר אינה מתאימה, ההשפעה כה גורפת עד כי תקן זה מחייב שינוי יסודי בבסיס ההצגה החשבונאית, ולא רק התאמתם של הסכומים שהוכרו בהתאם לבסיס המקורי של ההצגה החשבונאית."

9. סעיף 14 לתקן חשבונאות מספר 34 הצגה של דוחות כספיים קובע כי "ההנהלה נדרשת להעריך את יכולת הישות להמשיך לפעול כעסק חי כאשר היא מכינה דוחות כספיים. ישות תכין דוחות כספיים על בסיס עסק חי אלא אם ההנהלה מתכוונת לפרק את הישות או להפסיק את פעילותה המסחרית, או שאין לה חלופה מציאותית אחרת מלבד זאת. כאשר ההנהלה, בעת ביצוע ההערכה, מודעת לכך שקיימות אי ודאויות מהותיות שקשורות לאירועים או למצבים שעשויים להטיל ספק משמעותי על יכולת הישות להמשיך לפעול כעסק חי, על הישות לתת גילוי לאי ודאויות אלה. כאשר ישות לא מכינה דוחות כספיים על בסיס עסק חי, עליה לתת גילוי לעובדה זו, וגם לבסיס שלפיו היא הכינה את הדוחות הכספיים ולסיבה שבגינה הישות לא נחשבת עסק חי."

10. לפיכך, בעת הכנת הדוחות הכספיים לתקופות המסתיימות עד וכולל 30 בספטמבר 2023, שאושרו לאחר 7 באוקטובר 2023, ההנהלה מעריכה את יכולת הישות להמשיך לפעול כעסק חי, בהתאם לנסיבות הספציפיות שלה ולהשפעות של מלחמת "חרבות ברזל" על פעילותה העסקית נכון למועד אישור הדוחות הכספיים. אם ההנהלה ערה לקיומם של מצבי אי-ודאות מהותיים המתייחסים לאירועים או תנאים אשר יכולים להטיל ספק משמעותי בדבר יכולתו של התאגיד להמשיך ולפעול כעסק חי, יש לתת גילוי לאי-ודאויות אלה. מאידך, כאשר הדוחות אינם מוכנים על בסיס העסק החי, יש לתת גילוי לעובדה זו וגם לבסיס שלפיו היא הכינה את הדוחות הכספיים ולסיבה שבגינה הישות לא נחשבת עסק חי.

גילויים נוספים

11. סעיפים 99-104 לתקן חשבונאות מספר 34 דורשים מתן גילוי להנחות שישות הניחה לגבי העתיד ולגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות באומדן בסוף תקופת הדיווח, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תהיה תיאום מהותי לערכים בספרים של נכסים ושל התחייבויות במהלך שנת הכספים הבאה.

תחילה

12. הנחיה זו תכנס לתוקף מייד עם פרסומה.

נספח 1

דוגמאות

דוגמאות אלה ממחישות דרך אפשרית להצגת גילויים בגין השפעות מלחמת "חרבות ברזל" על ישות בדוחות הכספיים לתקופות המסתיימות עד וכולל 30 בספטמבר 2023, שאושרו לאחר ה-7 באוקטובר 2023. יחד עם זאת, הדוגמאות אינן ממחישות את כל ההשפעות האפשריות ועל כל ישות לבחון את ההשפעות הספציפיות של מלחמת "חרבות ברזל" על מצבה הכספי ועל תוצאות פעולותיה ולתת גילוי להשפעות המהותיות הספציפיות לה.

כללי

ביום 7 באוקטובר 2023 בעקבות המתקפות על ישראל והמצב הביטחוני, הכריזה ממשלת ישראל על מלחמת "חרבות ברזל" וכתוצאה מכך קבעה הגבלות שונות ובכללן אזורים בהם קיימות הגבלות על תנועה של אזרחים, הגבלה על התכנסויות שונות, שינויים בפעילות מערכת החינוך וכיו"ב וגייסה אזרחים רבים לשירות מילואים (להלן – "אירוע מלחמת "חרבות ברזל").

בעקבות המצב הביטחוני, הנחיות הממשלה כולל גיוסי המילואים והתנדבות של עובדים לפרקי זמן ממושכים, החברה נאלצה לסגור את חנויותיה והוציאה אחוז משמעותי מהעובדים לחופשה ללא תשלום החל מתאריך X. כמו כן, אחוז ניכר מעובדי הייצור/מעובדי המכירות גויס למילואים. [בחברות שבהם עובדים תושבי רצועת עזה ויהודה ושומרון (כגון חברות בענף הבנייה), בעקבות סגר שהטילה ממשלת ישראל על רצועת עזה ועל יהודה ושומרון, לא התאפשרה הגעת אחוז ניכר מהעובדים].

כתוצאה מהאמור לעיל חלה ירידה משמעותית בפעילות ובהכנסות החברה בתחום _____ החל מחודש אוקטובר 2023. בפרט, חלה ירידה בהיקף ההזמנות ובמכירות של החברה/ פגיעה ביכולת החברה לרכוש חומרי גלם או מוצרים/ פגיעה בביקוש לחלק ממוצרי החברה/ הפרעה לפעילות מכירת ו/או הפצת מוצרי החברה/ סגירה זמנית של מתקני הייצור של החברה או מתקני ספקיה או לקוחותיה ויצרנים המספקים להם/ אי-זמינות כוח אדם/ התארכות בזמן קבלת ההיתרים הנדרשים לחברה בפעילותה, התארכות בזמן בניית הפרויקטים והתייקרות עלות בנייתם (בשל מחסור בחומרי גלם ובכוח אדם והתייקרות עלות האשראי הנלקח על ידי החברה)/ מגבלות על נסיעות העולות לפגוע ביכולת התמיכה הניהולית והשיווקית של החברה במתקניה ובלקוחותיה ברחבי העולם/ פגיעה ביכולתם של שוכרים לעמוד בהתחייבויותיהם/ ירידה בשווי של נכסים פיננסיים/ עלייה בשער של מטבעות זרים ביחס לשקל.

החברה נקטה בצעדים שונים לצמצום הוצאותיה כגון הוצאת %X מעובדי הייצור/המכירות/המינהלה לחופשה/ לחופשה ללא תשלום, קיצוץ של %X בשכר עובדי הייצור/המכירות/המינהלה, הפחתה בהיקפי המשרה של %X מעובדי הייצור/המכירות/המינהלה, צמצום/ביטול/דחיית תשלומים לצדדים שלישיים/ צמצום/ביטול/דחיית תשלומי שכירות בתקופה בה בתי העסק של החברה סגורים.

החברה החלה לעבוד במתכונת מצומצמת כאשר מרבית העובדים הונחו לעבוד מהבית.

כמו כן, חלה ירידה בפעילות המכירה המקוונת של החברה וזמני המשלוח התארכו בשל היעדר כוח אדם.

בעקבות אירועי מלחמת "חרבות ברזל" ניזוק מפעל הייצור/ מלאי החברה/ נכסי נדל"ן להשקעה/ רכוש קבוע וכו'. החברה צפויה להכיר בגין נכסים אלה שערכם בספרים למועד הדיווח הוא X ש"ח בירידת ערך בסך של X ש"ח בתקופת הדיווח הבאה/ החברה לא יכולה להעריך בשלב זה את ירידת הערך של נכסים אלה שערכם בספרים למועד הדיווח מסתכם בסך X ש"ח.

בשלב הנוכחי, בשל מגבלות הנובעות מהמצב הביטחוני ולאור חוסר הוודאות לגבי המשך המלחמה והשפעתה על הכלכלה בכלל ועל ענף X בפרט, אין באפשרות החברה להעריך את ההשפעה הכספית, למעט סעיפים ספציפיים שניתן בהם גילוי.

צמצום פעילות או הקפאת פעילות ו/או ירידה בהכנסות

לאחר תקופת הדיווח, בעקבות אירועי מלחמת "חרבות ברזל" בתחילה נסגרו חנויות החברה לתקופה של כ-X ימים ולאחר מכן צומצמו שעות הפעילות בחנויות. קיימת ירידה של כ-X ש"ח בהכנסות בחודש אוקטובר 2023/ בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 ביחס לחודש אוקטובר 2022/ לחודשים אוקטובר-נובמבר 2022 / אין באפשרות החברה בשלב זה להעריך את ההשפעה על הכנסות החברה (ראה לעיל תחת הכותרת כללי).
או

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, בעקבות ההשפעות של אירועי מלחמת "חרבות ברזל" על החברה כפי שתוארו לעיל, קיימת ירידה של כ-X ש"ח בהכנסות בחודש אוקטובר 2023/ בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 ביחס לחודש אוקטובר 2022/ לחודשים אוקטובר-נובמבר 2022 / אין באפשרות החברה בשלב זה להעריך את ההשפעה על הכנסות החברה (ראה לעיל תחת הכותרת כללי).

ירידת שווי השקעות בניירות ערך סחירים

לאחר תקופת הדיווח, חלו ירידות משמעותיות בשווי השוק של השקעות החברה בניירות ערך סחירים. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, הסתכמה ירידת הערך בכ-X ש"ח. השפעת השינויים בשווי השוק של השקעות בניירות ערך סחירים עד למועד הדיווח הבא תיכלל בדוחות הכספיים של החברה לרבעון הרביעי של שנת 2023/ למחצית השנייה של שנת 2023/ לשנת 2023.

הפרשה לחובות מסופקים

לאחר תקופת הדיווח, בעקבות אירועי מלחמת "חרבות ברזל", ונכון למועד אישור הדוחות הכספיים, נצברו חובות בפיגור של לקוחות בסך של כ-X ש"ח. החברה מעריכה כי בדוחותיה הכספיים לרבעון הרביעי של שנת 2023/ למחצית השנייה של שנת 2023/ לשנת 2023 יהיה עליה להגדיל את הפרשה לחובות מסופקים בסך של כ-X ש"ח.

מלאי שניזוק

לאור אירועי מלחמת "חרבות ברזל" שהתרחשו בחודש אוקטובר 2023 ניזוק חלק מהמלאי של החברה ליום 30.9.23 / ליום 30.6.23 / ליום 31.12.22. החברה מעריכה שכ- $X\%$ מהמלאי ניזוק ולא ניתן יהיה למוכרו / אין באפשרות החברה להעריך בשלב זה את היקף הנזק (ראה לעיל תחת הכותרת כללי).

מלאי שנרכש לאחר תאריך הדיווח האחרון בסך X ש"ח ניזוק אף הוא בעקבות אירועי מלחמת "חרבות ברזל".

ירידת ערך נכסי נדל"ן להשקעה/ רכוש קבוע

לאור אירועי מלחמת "חרבות ברזל" ניזוקו חלק מנכסי הנדל"ן להשקעה / רכוש קבוע של החברה ליום 30.9.23 / ליום 30.6.23 / ליום 31.12.22. הנזק הוא לבניין X שערכו בספרים ביום 30.9.23 / 30.6.23 / 31.12.22 הוא Y ש"ח. אין באפשרות החברה להעריך בשלב זה את היקף הנזק (ראה לעיל תחת הכותרת כללי) / מאחר שנכס הנדל"ן להשקעה ניזוק קיימת פגיעה בהכנסות החברה, אשר מוערכת בסך X ש"ח לתקופה Y .

לאירועי מלחמת "חרבות ברזל" עשויה גם להיות השפעה שלילית מהותית על הכנסותיה של החברה בתחום הנדל"ן להשקעה וזאת בעקבות ירידה בביקושים ובשיעורי התפוסה עם אפשרות לירידת מחירי השכירות, שינויים בתמהיל השוכרים ובחוסנם לאורך זמן וויתורים שהוענקו לשוכרים שונים וכתוצאה מכך קיטון בשווי נכסי הנדל"ן להשקעה.

חלק קטן/ משמעותי/ $X\%$ מהשוכרים ביטל/ נמצא במשא ומתן לסיים את הסכמי השכירות וההשפעה הצפויה על הכנסות החברה בתקופה X מסתכמת ב- X ש"ח. אין לחברה הערכה לגבי העיתוי הצפוי לאכלוס מחדש, או -

החברה סיכמה עם חלק מהשוכרים על ביטול/צמצום ב- $X\%$ דחיית תשלום השכירות בגין התקופה שבין ה- X ל- Y / בגין התקופה שבה העסק היה סגור לאור פינוי התושבים באזור וההשפעה הצפויה על הכנסות החברה מסתכמת ב- X ש"ח, או -

החברה נמצאת במשא ומתן עם חלק השוכרים לביטול/צמצום ב- $X\%$ דחיית תשלום השכירות בגין התקופה שבין ה- X ל- Y / בגין התקופה שבה העסק היה סגור לאור פינוי התושבים באזור ולפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה הצפויה על הכנסות החברה, או -
בכוונת החברה לקיים משא ומתן עם השוכרים לביטול/צמצום ב- $X\%$ דחיית תשלום השכירות בגין התקופה שבין ה- X ל- Y / בגין התקופה שבה העסק היה סגור לאור פינוי התושבים באזור ולפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה הצפויה על הכנסות החברה.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, החברה מעריכה כי חל קיטון בשווי נכסי הנדל"ן להשקעה שלה בכ- X ש"ח/ עקב שינויים בשיעורי התפוסה ובדמי השכירות אשר יאמדו בעת הכנת הדוחות הכספיים הבאים, אין באפשרות החברה להעריך את הקיטון בשווי נכסי הנדל"ן להשקעה שלה בשלב זה (ראה לעיל תחת הכותרת כללי).

ירידת שווי יעודה לפיצויים

לאחר תקופת הדיווח, חלו ירידות משמעותיות בשווי השוק של היעודה לפיצויים. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, הסתכמה ירידת הערך בכ-X ש"ח. השפעת השינויים בשווי השוק של היעודה לפיצויים תיכלל בדוחות הכספיים של החברה לרבעון הרביעי של שנת 2023/ למחצית השנייה של שנת 2023/ לשנת 2023.

שינויים משמעותיים בשערי חליפין

לאחר תקופת הדיווח, חלה עלייה משמעותית בשערי החליפין של הדולר/האירו ביחס לשקל שהשפיעה בעיקר על הלוואה שניטלה באותו מטבע/ יתרות ספקים באותו מטבע/ מחירי סחורות או חומרי גלם/ חוזים הנקובים באותו מטבע. לעלייה זו צפויה להיות השפעה משמעותית על הוצאות המימון/ עלות המכר/ הכנסות מימון שתקבל ביטוי בדוחות הכספיים של החברה לרבעון הרביעי של שנת 2023/ למחצית השנייה של שנת 2023/ לשנת 2023.

עדכון אומדנים

לאחר תקופת הדיווח, בעקבות השפעות אירועי מלחמת "חרבות ברזל" ובין היתר פגיעה בשרשרת ההספקה של חומרי גלם, האטה בפעילות הכלכלית ומגבלות התנועה והתעסוקה, החברה עדכנה את הערכותיה לגבי לוחות הזמנים והאומדנים של פרויקט X. בעקבות כך, עודכנה התמורה החזויה מהפרויקטים, עלויות הפרויקטים וקנסות שהחברה תידרש לשלם בעקבות העיכוב הצפוי בלוח הזמנים. כתוצאה מכך, אומדן הרווח של החברה מהפרויקטים נמוך מהאומדנים הקודמים שחושבו. השפעת התיקון באומדנים על חלק הפרויקטים שהוכר בדוחות הכספיים לשנת 2022 היא בסך של כ-X ש"ח. השפעת עדכון אומדנים אלה תקבל ביטוי בדוחות הכספיים של החברה לרבעון הרביעי של שנת 2023/ למחצית השנייה של שנת 2023/ לשנת 2023.

צמצום בהוצאות

כחלק מהצעדים שנוקטת החברה על מנת להתמודד עם אירועי מלחמת "חרבות ברזל", הוחלט על קיצוץ רוחבי בשכר עובדי מחלקת X בשיעור של X% החל ממשכורת חודש X. כמו כן, הוחלט על פיטורין של X עובדים, הוצאת מספר עובדי מנהלה, מכירות ויצור לחופשה/לחופשה ללא תשלום, והפחתה בהיקפי משרה של עובדים נוספים בשיעור של כ-X%. צמצום זה יביא לקיטון בהוצאות השכר לחודש אוקטובר/נובמבר 2023 בסך X ש"ח ביחס למצב אלמלא הצמצום.

שינויים בהתקשרויות קיימות

החברה סיכמה עם חלק מהמשכירים על ביטול/צמצום ב-X%/דחיית תשלום השכירות בגין התקופה שבין ה-7 באוקטובר 2023 ועד X וההשפעה הצפויה על הוצאות החברה מסתכמת ב-X ש"ח, או -

החברה נמצאת במשא ומתן עם חלק מהמשכירים לביטול/צמצום ב-X%/דחיית תשלום השכירות בגין התקופה שבין ה-7 באוקטובר 2023 ועד X ולפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה הצפויה על הוצאות החברה, או -

בכוונת החברה לקיים משא ומתן עם חלק מהמשכירים לביטול/צמצום ב-X% דחיית תשלום השכירות בגין התקופה שבין ה-7 באוקטובר 2023 ועד X ולפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה הצפויה על הוצאות החברה.

אמות מידה פיננסיות

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, החברה עומדת באמות המידה הפיננסיות ומעריכה כי תוכל להמשיך לעמוד בהן בעתיד הנראה לעין, או - החברה אינה עומדת עוד באמות מידה פיננסיות שנקבעו בהסכמיה עם נותן אשראי א' (ערכה בספרים של ההתחייבות שניטלה מנותן האשראי ליום 30.6.23 / 30.9.23 / 31.12.22 הוא X ש"ח). החברה סיכמה עם נותן אשראי א' על מתן ארכה לעמידה באמות המידה הפיננסיות/ החברה נמצאת במשא ומתן עם נותן אשראי א'.

נזילות

בעקבות הפגיעה המתמשכת בהכנסות וגובה ההוצאות הקבועות ולאור עליית שיעור הריבית במהלך השנים 2022-2023 עלולה החברה, כתוצאה מאירועי מלחמת "חרבות ברזל" להיקלע לקשיי נזילות. יחד עם זאת, אי ודאויות אלה אינם מטילים ספק משמעותי באשר ליכולת החברה להמשיך לפעול כעסק חי והחברה פועלת על מנת לגייס מקורות מימון להמשך פעילותה, או - לחברה מזומנים ויתרות קווי אשראי לא מנוצלים ולפיכך החברה מעריכה כי ביכולתה לפרוע את התחייבויותיה כסדרן ולעמוד באמות מידה פיננסיות בעתיד הנראה לעין/בהגיע מועד פירעונן.

מענקים

ממשלת ישראל גיבשה הסדר לפיצוי עסקים שנפגעו כתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל". החברה מעריכה כי תהיה זכאית לפיצוי מסוים עבור עסקיה בעוטף/ באזור הצפון, אך אין באפשרותה להעריך בשלב זה את היקף הפיצוי לו תהיה זכאית מאחר שטרם פורסמו הנחיות מלאות לגבי אופן חישוב הפיצוי לזכאים.

או -

ממשלת ישראל גיבשה הסדר לפיצוי עסקים שנפגעו כתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל". בהתאם לתנאי ההסדר, החברה מעריכה כי תהיה זכאית לפיצוי והגישה בקשה לקבלת מענק והשתתפות בהוצאות קבועות בסך של X ש"ח. במידה שהחברה תהיה זכאית למענק ממשלתי, המענק יקבל ביטוי בדוחות הכספיים של החברה למחצית השנייה של שנת 2023/ לרבעון הרביעי של שנת 2023/ לשנת 2023 / לשנת 2024.

הערכת השפעות עתידיות על החברה

החברה מעריכה בשלב זה, בהתבסס על המידע המצוי בידיה נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כי לאירועי מלחמת "חרבות ברזל" צפויה השפעה מהותית/ מהותית מאוד/ לא מהותית על תוצאות הפעילות של החברה אשר עשויה להימשך גם לתקופות עוקבות ככל שהמלחמה תימשך. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, אין ביכולתה של החברה להעריך באופן ודאי את היקף ההשפעה העתידית של אירועי מלחמת "חרבות ברזל" על החברה (מלבד ההשפעות שפורטו לעיל), בין היתר לאור התנודתיות החריפה בשווקים, גיוסי המילואים הנרחבים, הירידה בביקושים

בכלל המשק, הפגיעה בשרשראות ההספקה וחוסר הוודאות בדבר משכה של מלחמת "חרבות ברזל" והתמשכותו של המצב הביטחוני והשפעותיהם של כל אלה על השווקים בהם פועלת החברה.

מלכ"רים

בעקבות אירועי מלחמת "חרבות ברזל", חלה ירידה משמעותית בפעילות. קיימת ירידה של כ- X ש"ח בתרומות בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2022. כמו כן, קיימת ירידה של כ- X ש"ח בהכנסות מפעילות X בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2022. בנוסף, קיים חוסר ודאות הן באשר להיקף ההקצבות והתמיכות הממשלתיות שהמלכ"ר יקבל בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והיעדר הפעילות והן באשר להיקף התרומות שיצליח המלכ"ר לגייס ברבעון האחרון של שנת 2023.

כחלק מהצעדים שנקט המלכ"ר על מנת להתמודד עם אירועי מלחמת "חרבות ברזל", הוחלט על פיטורין של X עובדים, על הוצאת מספר עובדים לחופשה/לחופשה ללא תשלום, והפחתה בהיקפי משרה של עובדים נוספים בשיעור של כ- X%. צמצום זה יביא לקיטון בהוצאות השכר לחודש אוקטובר-נובמבר 2023 בסך X ש"ח ביחס לחודשים אוקטובר-נובמבר 2022. לאור הירידה המשמעותית בהיקף פעילות המתנדבים, קיימת ירידה של X ש"ח בהיקף ההכנסות משירותי מתנדבים וההוצאות בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2022.

או –

בעקבות אירועי מלחמת "חרבות ברזל", פרסמה ביום 10.10.2023 רשמת העמותות וההקדשות הנחייה כי כל עוד מוכרז מצב חירום במדינה, עמותה תוכל לקיים פעילות שנועדה לסיוע מיידי וחיוני במצב המלחמה, בלי להגיש בקשה לשינוי מטרות העמותה, כנדרש בחוק, גם אם פעילות זו אינה תואמת באופן מלא את מטרותיה המאושרות, ובלבד שפעילות זו הינה למטרה קרובה למטרות העמותה ונתקבלה על כך החלטה במוסדות העמותה.

ביום 11.10.2023 פרסמה רשות המסים הנחייה לעמותות וחברות לתועלת הציבור שיש להן אישור בר תוקף לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה, בנוגע לגיוס תרומות, אשר אפשרה להן להרחיב את פעילותן ולגייס תרומות לשם סיוע במאמץ המלחמתי, גם אם הפעילות הזו אינה מוגדרת בתקנון שלהן כמטרתן הציבורית.

לפיכך, הרחיב המלכ"ר את פעילותו ועסק ב X. בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 חלה עלייה משמעותית בפעילות המלכ"ר שקיבלה ביטוי בעלייה של כ- X ש"ח בתרומות ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2022. כמו כן, לאור העלייה המשמעותית בהיקף פעילות המתנדבים, קיימת עלייה של X ש"ח בהיקף ההכנסות משירותי מתנדבים וההוצאות בחודשים אוקטובר-נובמבר 2023 ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2022.

הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

חברי הוועדה

רו"ח דב ספיר - יו"ר הוועדה

רו"ח לילי איילון

פרופסור חיים אסיאג, רו"ח

רו"ח אודי גרינברג

רו"ח יעל ג'רסי

רו"ח דני ויטאן

רו"ח רוני זוכוביצקי

צוות מקצועי

רו"ח שרון מימון צדיק

משתתפים קבועים

רו"ח שירה אייאש

רו"ח אלי גולדשטיין

רו"ח אבי דוייטשמן

רו"ח שאול טבח

רו"ח גיא טביביאן

רו"ח דוד טרגין

רו"ח רונן מנשס

רו"ח אלעד עדיני

רו"ח משה פרץ

רו"ח יוני רובינזון

רו"ח גיל רוזנשטוק

רו"ח שלומי שוב